

15.02.2024

Kirkkohallitus - Virastokollegio

Kirkkohallituksen virastokollegio / Kyrkostyrelsens ämbetskollegium

Kokousaika/Tid	15.02.2024 09:00 -	
Kokouspaikka/Plats	Kirkon talo, neuvotteluhuone Jerusalem	
Jäsenet/Medlemmar	Pekka Huokuna (puh.joht./ordf.)	
	Pirjo Pihlaja	
	Kimmo Kääriäinen	poissa/frånvarande
	Anna Kaarina Piepponen	
	Petri Määttä	63, 66–72 §
	Juha Tuohimäki	
Läsnä/Närvarande	Eeva-Kaisa Heikura poissa/frånvarande	
	Asta Virtaniemi (siht./sekr.)	
	Marja Pesonen	64, 65 §
	Risto Jukko	67 §, etäyhteys/på distans
	Tuomo Kahenvirta	68, 69 §, etäyhteys/på distans
	Johanna Simpanen	70, 71 §
	Harri Palo	70, 71 §, etäyhteys/på distans
	Edla Mäkelä	72, 73 §, etäyhteys/på distans
	Anni Rinne	74 §, etäyhteys/på distans

Pöytäkirjan vakuudeksi/In fidem

Tarkastanut/Justerat

Asta Virtaniemi

Pekka Huokuna

Kirkkohallitus - Virastokollegio

15.02.2024

§ 73 Pöytyän kirkon sisätilakorjauksen yleissuunnitelman oleelliset muutokset

Diaarinumero DKIR/1021/03.03.00/2023

Esittelijä yliarkkitehti Edla Mäkelä

Perustelut **Kirkollisen rakennuksen lupa**

Pöytyän seurakunnan kirkkovaltuusto on 07.12.2023 § 55 päättänyt hyväksyä Pöytyän kirkon sisätilakorjauksen yleissuunnitelman, joka sisältää muutoksia kirkon pohjoispuolen sisäänkäyntiin ja sisätiloihin. Kirkkohallitukselta on haettu kirkkolain mukaista lupaa suojellun kirkollisen rakennuksen olennaiseen muuttamiseen.

Muutoksen kohteena oleva kirkollinen rakennus

Pöytyän uusi kirkko valmistui C.C. Gjörvellin suunnitelmien mukaan vuonna 1793. Rakentajana toimi kirkonrakentaja Mikael Piimänen. Kirkko oli valmistuessaan hirsirunkoinen, punamullattu ja paanuilla katettu länsitornillinen pitkäkirkko. Kirkkosaliin avautuvat täyskorkeat ja kookkaat kylkiäiset. Kuorin takana oleva sakasti on runkokuonetta leveämpi ja korkeampi. Kirkon sisustus valmistui vuonna 1823. Kirkon sisätilojen nykyilme on suurimmalta osin peräisin vuosien 1933–37 ja vuoden 1980 restauroinneista. Pöytyän kirkko on suojeltu kirkkolailta ja se on osa valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä Pöytyän kirkkoympäristö (RKY 2009). Pöytyän kirkkoympäristö sijaitsee Aurajokilaakson valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella.

Pöytyän kirkon sisäväriä muutetaan. Merkittävimmät muutokset kohdistuvat kirkkosalin seinäpintoihin, joista poistetaan 1930-luvulla kiinnitetyt juuttipohjaiset seinäverhoukset ja niiden alla säilynyt 1820-luvun kuusipaneeli hirsirungon korjaustöitä varten. Hirsikorjaukset rajautuvat kirkkosalin puolelle ja kangas voidaan jättää paikalleen sakastissa. Uusi sisätilojen väriäsuu perustuu väritutkimuksessa löydettyihin sävyihin. Tavoitteena on palauttaa kirkkosaliin 1880-luvun nikkarityylin perustuva väriäsuu.

Esteettömyyttä parannetaan uusimalla pohjoisen sisäänkäynnin LE-luiska, muokkaamalla ulkoporrasta ja lisäämällä oviin avausautomaatiikka, poistamalla

Kirkkohallitus - Virastokollegio

15.02.2024

kiinteitä penkkejä kirkkosalin etu- ja takaosasta sekä sivusakaroista ja muokkaamalla penkkien jalashirttä. Kuoriin kulkua parannetaan lisäämällä luiska ja pääsisäänkäynnin yhteyteen rakennetaan LE-wc. Esteettömyys ja saavutettavuus paranee myös sähkötekniisten korjausten yhteydessä, kun kirkkosaliin toteutetaan induktiosilmukka, valaistusta lisätään ja toimituksia on mahdollista seurata myös sähköisiltä näytöiltä.

Kuoria laajennetaan hieman kirkkosaliin päin ja vanha lukkarinpenkki rintamusaitoineen poistetaan. Vanhaa alttarilaitteessa kiinni olevaa alttaripöytää kavennetaan ja uusi alttaripöytä valmistetaan arkkitehdin suunnitelmien mukaan irti päätyseinästä. Polvistumiskaidetta muokataan sivuista siten, että ovien tilalle tulee aukot.

Kirkkosalin etuosan kiinteät penkit poistetaan lukuun ottamatta penkkikorttelien takimmaista penkkiä ja rintamusaitaa. Tila kalustetaan irtotuoleilla. Kirkkosalin takaosaan lehterin alle on suunniteltu monikäyttötila, joka rajataan kirkkosalista uudella kiinteällä kirkonpenkkiin yhdistetyllä säilytyskalusteella. Takaosaan rakennetaan wc:n lisäksi varastohuone, jolloin eteishuoneen ja kirkkosalin väliin muodostuu pieni välitila, joka erotetaan kirkkosalista uusilla väliovilla.

Urkuparvelta puretaan pois kuorokoroke ja kalustusta uudistetaan. Koko kirkon sähköjärjestelmät ja tietotekniset järjestelmät uusitaan sekä valaistusta parannetaan. Vesikiertoiseen lämmitysjärjestelmään tehdään muutoksia, viemäröinti ja vesijohdot uusitaan sekä wc:iden ilmanvaihdolle tehdään tuuletuskanavat vesikatolle.

Museoviraston lausunto

Museovirasto on antanut 26.09.2023 asiasta lausunnon, joka perustuu Arkkitehtitoimisto Hanna Lyytinen Oy:n laatimaan yleissuunnitelmaselostukseen (päiväty 31.8.2023) ja yleissuunnitelmapiirroksiin (nykytilannepiirustukset N01-N10, päiväty 22.6.2023; yleissuunnitelmat AR-101-AR105, päiväty 31.8.2023; osapiirustuksien sarja, päiväty 31.8.2023). Museovirasto on pidetty ajan tasalla suunnitelmien edistymisestä ja yhteydenpito seurakunnan ja suunnitteluryhmän kanssa on ollut tiivistä. Museoviraston edustaja on

Kirkkohallitus - Virastokollegio

15.02.2024

osallistunut tarvittaessa suunnittelukokouksiin ja lisäksi on järjestetty yhteinen katselmus kirkolla 24.5.2023.

Asennuksissa tarvittavia uusia läpivientejä ja rakenteisiin kajoavia toimenpiteitä tulee tehdä harkiten ja huolellisesti suunnitellen. Digitaalisten näyttöjen ja muun nopeasti vanhenevan tekniikan asentamisessa tulee suosia asennusratkaisuja, jotka mahdollistavat päätelaitteiden uusimisen yksinkertaisella tavalla, ympäröiviä materiaaleja vaurioittamatta. Laitteiden valinta ja sovittaminen herkkään kirkkointeriööriin tulee tehdä harkiten. Tarkentuneet suunnitelmat sähköjärjestelmistä tulee hyväksyttää Museovirastolla ennen rakennusvaihetta. Kruunuvalaisimien kunnostus tulee teettää konservaattorin ja sähköasentajan yhteistyönä. Sähköasennukset tulee toteuttaa valaisimien alkuperäistä rakennetta muuttamatta ja siten, että ne voi tarvittaessa uusia tai poistaa valaisinta vaurioittamatta. Kirkon keskikäytävän penkkikorttelien eturintamusaitojen suurikokoisten patterien tuottaman lämmön korvaamista vaihtoehtoisella tavalla tulisi tutkia lämmitysjärjestelmää kunnostettaessa. On suositeltavaa, ettei suurikokoisia lämmittämiä kiinnitetä eturintamusaitoihin pääkäytävillä.

Laaja hanke tulee dokumentoida ja raportoida huolellisesti. Mahdollisille lisätutkimuksille ja dokumentoinnille tulee varata aikaa myös rakennusvaiheessa. Museovirasto tulee pitää ajan tasalla suunnittelun edetessä. Mikäli suunnitelmiin esitetään merkittäviä muutoksia, arvioidaan niiden olennaisuutta tarvittaessa jatkolausunnossa. Museovirasto puoltaa esitettyjä suunnitelmia lausunnossa mainituin huomioin.

Tuomiokapitulin lausunto

Turun arkkihiippakunnan tuomiokapituli on 17.01.2024 § 6 antanut asiasta lausunnon, jonka mukaan Kirkkovaltuuston päätös on syntynyt laillisessa järjestyksessä ja hankkeen hyväksymistä koskeva päätös on tehty yksimielisesti. Päätös täyttää siten kirkkolain 3 luvun 9 §:n 2 momentin 2 kohdassa säädetyn määränemistövaatimuksen. Kirkkovaltuuston pöytäkirja on ollut nähtävänä 8.12.2023–8.1.2024 välisen ajan. Päätökseen on annettu vanhan kirkkolain mukainen valitusosoitus alistusmenettelyyn liittyen. Seurakunnan olisi pitänyt antaa päätökseen kirkkolain 12 luvun 4 §:n perusteella muutoksenhakukielto, koska kirkkovaltuuston päätös luvan pyytämisestä kirkkohallitukselta on asian valmistelua. Tämä virhe ei estä

Kirkkohallitus - Virastokollegio

15.02.2024

asian käsittelyä ja luvan myöntämistä kirkkohallituksessa. Seurakunnalle on annettu ohjeet oikeasta muutoksenhakuohjeesta jatkossa.

Museovirasto puoltaa suunnitelmaa lausunnossaan. Tuomiokapitulilla ole huomauttamista kirkkovaltuuston päätöksen lainmukaisuuden eikä esitettyjen korjaussuunnitelmien suhteen. Tuomiokapituli pitää kannatettavana seurakunnan suunnitelmaa, joka mahdollistaa kirkkotilan monipuolisen käytön ja parantaa esteettömyyttä sekä on muutenkin asianmukainen.

Lupaviranomaisen harkinta asiassa

Pöytyän kirkon korjaus- ja muutossuunnitelmat on laadittu huolellisesti tähtäimenä kirkon säilyminen, monipuolinen käyttö sekä esteettömyyden parantaminen teknisten järjestelmien päivitystä unohtamatta. Suunnitelmien tueksi on tehty rakennushistoriaselvitys sekä väritutkimus. Suunnitelmat on laadittu yhteistyössä Museoviraston kanssa. Seurakunnan valmistelussa on todettu, että asialla ei ole lapsivaikutusta. Kirkkosalin sisustuksen muutokset ja esteettömyyden parantaminen palvelevat kaiken ikäisiä seurakuntalaisia.

Lupaviranomaisen päätösvalta

Pöytyän kirkkovaltuuston päätös on syntynyt lain mukaisessa järjestyksessä ja lain edellyttämällä määräänemmistöllä. Suunniteltu muutos edistää kirkollisen rakennuksen kulttuurisesti kestävää hoitoa ja käyttöä. Suunnitelmassa on huomioitu rakennuksen ominaisluonne ja erityispiirteet, joten lupa on myönnettävissä.

Sovelletut lainkohdat: Kirkkolaki (652/2023) 3 luku 9, 21, 22 ja 23 § sekä 10 luku 15 ja 23 §. Kirkkojärjestys luku 3 § 27 ja luku 10 § 4.

Lisätiedot

yliarkkitehti Edla Mäkelä, p. 050 591 7665, edla.e.makela@evl.fi

Päätösehdotus

Kirkkohallitus myöntää Pöytyän seurakunnalle kirkkolain mukaisen luvan Pöytyän kirkon pohjoispuolen sisäänkäynnin sekä sisätilojen muutoksille Arkkitehtitoimisto Hanna Lyytinen Oy:n laatimien 24.11.2023 päivättyjen työpiirustusten asemapiirustus 1:400, pohjapiirustus 1. kerros ja 2. kerros 1:100, esteetön sisäänkäynti 1:50, kylkiäisten lehtereiden kaiteet 1:20 ja 1:50, penkkien jalashirsimuutos 1:10, kattokruunujen sähköistämiskiirustukset, lukupulpetti 1:10 ja 1:1 sekä 31.10.2023 päivätyn kirkkotorin uudet kiintokalusteet 1:5 ja 1:20 ja väriyysuunnitelman mukaisesti. Museoviraston

15.02.2024

Kirkkohallitus - Virastokollegio

lausunnossa esitettyjä ohjeita tulee noudattaa. Tämä päätös on pidettävä seurakunnassa yleisesti nähtävänä kirkkolain 10 luvun 23 §:n mukaisesti. Muutos voi edellyttää myös maankäyttö- ja rakennuslain mukaista lupaa, joka seurakunnan tulee hakea rakennuslupaviranomaiselta.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Toimenpiteet

Ote Pöytyän seurakunta ja Museovirasto, tiedoksi Turun arkkihiippakunnan tuomiokapituli.

Kirkkohallitus - Virastokollegio

15.02.2024

OIKAISUVAATIMUSOHJE

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä siitä kirjallisen oikaisuvaatimuksen kirkkohallituksen täysistunnolle.

Oikaisuvaatimuksen voi tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti ja siitä on käytävä ilmi:

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- päätös, johon oikaisua vaaditaan
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusajan kuluessa kirkkohallitukselle osoitettuna osoitteeseen:

Postiosoite: PL 210, 00131 Helsinki

Käyntiosoite: Eteläranta 8, Helsinki

Sähköposti: kirkkohallitus@evl.fi

15.02.2024

Kirkkohallitus - Virastokollegio

Kirkkohallituksen viraston aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 8.30–16.15.

Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä kirkkohallituksessa oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Oikaisuvaatimuksen voi tuoda virastoon, lähettää postitse tai sähköisesti.

Sähköisen viestin katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimus toimitetaan omalla vastuulla.